

Mordaunt, Regina van Berchem — die van het zeldzaamst talent getuigen. Uit deze school is het bovenstaand portret van Freule Edith.

Cornélie Noordwal heeft overal gezorgd voor uitnemende schildering harer helden en heldinnen, maar daarenboven heeft ze voortreffelijke effecten verkregen door enkele stoute grepen. Als de heldin, na uit wrok haar vaders huis te hebben ontvlucht, met hard werken in haar onderhoud voorziet, later secondante wordt in een kostschool bij Rotterdam, willen hare vrienden haar verlossen, maar zij durven niet. Eene vriendin harer jeugd, die getrouwd is, en een alleraardigst jongskens heeft, komt op het denkbeeld het kind naar Edith te zenden, om haar zoo tot terugkomen te bewegen. Men bericht Edith, dat eene dienstbode met een klein kind op haar wachtte. Zoodra ze deze beiden vindt, wordt haar een briefje overhandigt, waarin zij leest:

„Lieve Miss! Ik ben jongeheer Ronninga, en „wilde zoo graag eens kennis met u maken, daarom „ben ik zoo vrij om u een bezoek te brengen. Ieder- „een houdt veel van mij: Papa, mama, grootma, „mijn vrienden en kennissen Ik zou zoo heel „graag ook een vriendje van u worden. Antje „moet hier in de buurt een boodschap doen, mag „ik een kwartiertje bij u blijven? Mijn mama zegt, „dat u 't zeker zal toestaan. Uwe u liefhebbende „jongeheer Ronninga”.

Het stugge hart van Edith ontdooit door het gezicht van het mooie kind, dat zijn rond, glad hoofdje tegen haar wang vlijt. Het kind wordt het middel tot verzoening. De berouwhebbende Freule Edith keert tot hare familie terug.

* * *

Zwolsche Herdrukken. P.C. Hooft's Granida.

Uitgegeven door F. H. van den Bosch.

Tweede herziene druk, Zwolle, W. E. F.

Tjeenk Willink (zonder jaartal, 1897).

'n Heugelijk verschijnsel! De herdruk van Hooft's *Granida* beleeft na zeven jaar een tweeden druk. Hooft schijnt dus op onze Hoogere Burgerscholen en Gym-

nasiën gelezen te worden. De heer Van den Bosch heeft aanspraak op erkentelijkheid voor de zorgen aan den tekst, aan de woordverklaring, aan de aantekeningen voor de *realia*, besteed. Zijne *Inleiding* heeft voortreffelijke episodien. Wordt evenwel deze *Granida* voor de derde reis ter perse gelegd, dan zou het wenschelijk zijn, den aanhef der *Inleiding* te wijzigen.

De heer Van den Bosch begint haar met de onverwachte verklaring: „*De Italiaansche Renaissance was even radicaal onzedelijk als ongodsdienstig*”. Zoo ooit, dan geldt hier de uitspraak: *Quot verba, tot errores*”. Indien de hier uitgesproken stelling waarheid bevatte, zouden de degelijke studiën van Bürckhardt, Geiger, Gustaf Koerting en George Voigt geheel te vergeefs geschreven zijn. De verdiensten van Petrarca en der Humanisten zijn algemeen erkend. Tegenover de scholastieke moraal der theologen plaatsten zij de eenvoudige, practische zedeleer der Stoa. Petrarca kwam tegen het gezag van den door de theologen verkeerd begrepen Aristoteles op. Hij handhaafde het recht van het individu op vrijheid van denken — en werd, zooals Voigt hem noemt: „*Entdecker der neuen Welt des Humanismus, den Propheten der neuen Zeit, den Ahnherrn der modernen Welt*”.

Het is onnoodig hierbij op de zeer ver strekkende weldaden door de Humanisten bewezen te wijzen, daar zij de Grieksche en Romeinsche letteren voor de toekomst hebben gered. Wijl de Italiaansche maatschappij van de 14de, 15de en 16de eeuwen stuitende tafereelen van zedeloosheid aanbod, streden de mannen der Renaissance onophoudelijk tegen hunne tijdgenooten. Petrarca sprak zijne droefheid uit in zijn vertoog: *De Contemptu Mundi*. De jongste uitgever der *Granida* heeft de immoraliteit der Italiaansche maatschappij op de debetzijde der Renaissance geboekt, en daardoor een oordeel uitgesproken, dat eenvoudig op een misverstand berust.

T. B.